

Vedénje in šolski osip

Mednarodne študije so dokazale povezavo med verjetnostjo, da bo posameznik opustil šolanje, in njegovim za šolsko okolje neustreznim vedénjem. To je lahko agresivno vedénje do drugih ali pretirano živahen oziroma obratno pretirano sramežljiv značaj. Vsekakor je treba tako vedénje obravnavati kot znak stiske, ki izhaja iz globljih osebnostnih konfliktov posameznika ali njegovega načina soočanja z okoliščinami, v katerih se je znašel.

Vedénjske težave so zelo pogosto zgolj znak težav na drugih področjih. Razočaranje, ki izvira iz dolgotrajnega šolskega neuspeha, pomanjkanja uspeha in negativnih povratnih informacij, lahko povzroči posebej provokativno vedénje. Stalno kaznovanje ali okrepljeni nadzor ne bosta pripomogla k izboljšanju stanja, temveč je treba dijaku omogočiti izkušnjo uspeha in zadovoljstva v povezavi s šolo.

Dodatna literatura v angleščini:

Jelena Joksimovic, Juhász Judit, Mihályi Krisztina, Tomcsik Dóra (2014): *Early warning systems in six European countries*. Desk research report on study visit countries in the framework of CROCOOS– Cross-sectoral cooperation focused solutions for the prevention of early school leaving project. Interim report. Tempus Public Foundation, Budapest

http://oktataskesztes.tka.hu/content/documents/CroCooS/Early%20warning%20systems%20in%20six%20European%20countries_interim%20report.pdf

Network of experts in social sciences of education and training (NESSE) (2010): *Early school leaving. Lessons from research for policy makers*. An independent expert report submitted to the European Commission. <http://www.nesetweb.eu/sites/default/files/early-school-leaving-report.pdf>

Department for education (2014): *Behaviour and discipline in schools, advice for headteachers and school staff*. UK. https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/393770/Behaviour_and_Discipline_in_Schools_-_A_guide_for_headteachers_and_school_staff_080115.pdf

Pirchio Sapienza, S., Passiatore, Y., Tritrini, Ch., Taeschner, T. (2013): The Role of the Relationship between Parents and Educators for Child Behaviour and Wellbeing. *International Journal about Parents in Education*, Copyright 2013 by European Research Network about Parents in Education, Vol. 7, No. 2, 145-155. <http://www.ernape.net/ejournal/index.php/IJPE/article/viewFile/275/199>

Taylor, C. (2012): *Getting the simple things done. Charlie Taylor's behaviour checklists.* Department for education, UK.
https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/283997/charlie_taylor_checklist.pdf

Težave z vključevanjem ali vedênske težave?

Pogosto se dijake, ki imajo težave z vključevanjem v skupnost, sodi le po problematičnem vedênju in se jim ne nudi ustrezne podpore, ki bi jim pomagala prebroditi njihove težave. Še bolj zaskrbljujoče je, če dijak s posebnimi potrebami ni pravočasno prepoznan in se ga označi kot neuspešnega dijaka. Da ne bi prišlo do takih napačnih ocen, šola potrebuje strokovno znanje, da ustrezno prepozna različne znake, in oblikovan šolski protokol, da se lahko poišče ustrezna rešitev.

Dodatna literatura v angleščini:

Judit Juhasz (2015): *Final report on Crocoos – Cross-sectoral cooperation focused solutions for the prevention of early school leaving project background research.* Tempus Public Foundation, Budapest. Ch. VIII.

http://oktataskepzes.tka.hu/content/documents/CroCooS/Final%20research%20report_Early%20school%20leaving%20policies_Crocoos.pdf

Depresija

Če je dijak miren, sramežljiv in zadržan ali tak nenadoma postane, to ne povzroča disciplinskih težav v razredih, zato učitelji takim dijakom ne namenjajo posebne pozornosti. Ti dijaki ne motijo pouka, vendar se spopadajo z resnimi težavami. Zato so depresija in druge duševne bolezni pomembni dejavniki tveganja, ki morajo biti bolj poudarjeni v strokovnem izobraževanju in razpravah.

Glede na ugotovitve kanadskih raziskovalcev imajo učitelji različen odnos do posameznih skupin dijakov. Eden glavnih zaključkov raziskave je, da dijaki z duševnimi motnjami zelo pogosto niso v središču pozornosti učiteljev in ostanejo osamljeni s svojimi težavami. To jih lahko odtuji šoli, poleg tega utegne imeti nevarne posledice za njihovo življenje.

Dodatna literatura v angleščini:

Judit Juhasz (2015): *Final report on Crocoos – Cross-sectoral cooperation focused solutions for the prevention of early school leaving project background research.* Tempus Public Foundation, Budapest. Ch. III.

http://oktataskepzes.tka.hu/content/documents/CroCooS/Final%20research%20report_Early%20school%20leaving%20policies_Crocoos.pdf

Fortin, L., Marcotte, D., Potvin, P., Royer, E., & Joly, J. (2005): Typology of Students at Risk of Dropping out of School: Description by personal, family and school factors. *European Journal of Psychology of Educatio*. XXI. 4. 363-383.
<http://link.springer.com/article/10.1007%2FBF03173508#page-1>

Potvin, P., Fortin L., Marcotte, D., Royer, É., Doré-Côté, A. (2001): *Teachers' attitude toward students at risk of school dropout: a longitudinal study*. Presentation, International Association of Special Education Seventh Biennial International Conference Making a World of Difference Warsaw, Poland. <http://www.pierrepotvin.com/6.%20Publications/pologne.pdf>

Neobičajni osipniki

Ko razmišljamo o osipu v šoli, se nam najprej prikaže stereotipna slika skupine prikrajšanih dijakov, ki živijo v težkem in neprijetnem socialno-ekonomskem okolju, kar pomeni, da je izpolnjevanje šolskih zahtev zanje pretežno, čeprav se trudijo po najboljših močeh. Vendar je dejanska situacija precej bolj pestra glede na možne številne različne razloge za dijakov šolski neuspeh. S tega vidika je sprememba vedênja zelo značilen znak stiske. Dijaki imajo morda intelektualno ali materialno zaledje, ki teoretično podpira njihovo šolanje in jim omogoča ugodnejše življenjske razmere, vendar se lahko spopadajo z drugimi družinskimi težavami, nasiljem ali osamljenostjo, kar pogosto vodi v neustrezno vedênje. Zato je zelo pomembno, da dijak lahko prejme pomoč strokovnjaka, ki z njim vzpostavi zaupljiv odnos.

Dodatna literatura v angleščini:

Judit Juhasz (2015): *Final report on Crocoos – Cross-sectoral cooperation focused solutions for the prevention of early school leaving project background research*. Tempus Public Foundation, Budapest. Ch. V.

http://oktataskepzes.tka.hu/content/documents/CroCooS/Final%20research%20report_Early%20school%20leaving%20policies_Crocoos.pdf

European Commission/EACEA/Eurydice/CEDEFOP (2014): *Tackling Early Leaving from Education and Training in Europe: Strategies, Policies and Measures*. Eurydice and CEDEFOP Report. Publications Office of the European Union, Luxembourg.
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/175EN.pdf

oznake: znaki stiske, podpora dijakom v stiski, spoznavanje dijaka, vzroki za osip, nadlegovanje, odnos med učiteljem in dijakom, opazovanje vedenja, razvoj zaupnega odnosa, vedenje, depresija

<<< Disclaimer >>>

This material was made in the framework of CroCooS – Prevent dropout! project. For more information visit this site: <http://crocoos.tka.hu>.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. This material can be found on the project website: <http://crocoos.tka.hu>.

CroCooS Resource Pool elements by [CroCooS partnership](#) is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](#). Based on a work at <http://crocoos.tka.hu>. Permissions beyond the scope of this license may be available at <http://crocoos.tka.hu>. For more information about this CC license, visit [this site](#).

